

II Jornades de Divulgació Històrica
Modernista del Camp de Tarragona

·ELS· PALLARESOS 1900

4, 5 i 6 de novembre
de 2022

·1920·
un any
de canvis

·PROGRAMA·

Ajuntament dels
Pallaresos

Regidoria de Cultura

·ÍNDEX·

3 Salutació
del regidor

4 Divendres 4
de novembre

5 Dissabte 5
de novembre

10 Mapa de les
Jornades

13 Diumenge 6
de novembre

18 Dissabte 19
de novembre

pallaresos1900.cat

·SALUTACIÓ·

Fa gairebé quatre anys, va començar el meu camí en aquesta regidoria amb diversos propòsits per materialitzar. No ha estat una legislatura fàcil, especialment per la crisi sanitària que ens ha tocat sofrir, però malgrat tot, un d'aquests propòsits es va materialitzar l'any passat, i aquests dies aconseguim ja la seva segona edició. Hem aconseguit convertir Els Pallaresos en un referent a nivell patrimonial i cultural fent valdre el llegat de Jujol.

Les jornades modernistes 'Els Pallaresos 1900' van clausurar la seva primera edició sent un èxit d'assistència, i amb una gran quantitat de comentaris positius cap als organitzadors, col·laboradors i participants. Aquesta edició, ja amb l'experiència de l'anterior, arriba per a consolidar-se en l'oferta cultural del Camp de Tarragona, i per a ser uns dies marcats en vermell en el calendari de tots els pallaresencs. Gran part de l'èxit es deu al comitè tècnic que ha treballat sense descans perquè tots puguin gaudir d'aquesta experiència; per la qual cosa aprofito aquestes línies per a agrair el seu interès, ajuda i dedicació.

Fa uns dies vam acabar el II Cicle de conferències sobre el Modernisme, amb un gran èxit de públic i amb uns prestigiosos experts en arquitectura i arts decoratives, com escalfament per als dies en què els nostres carrers retrocediran cent vint-i-dos anys en el temps i reviuran la vida als carrers de la Catalunya de principis del segle XX.

Serveixin aquestes jornades com a punt de trobada d'institucions públiques, experts i ciutadans, veïns i visitants, amb l'objectiu d'apreciar i donar a conèixer el nostre patrimoni. El que en un principi va néixer com a un projecte de la regidoria de Cultura, en tan sols una edició ha calat en el municipi i la gent del poble s'ha fet seves les Jornades Modernistes servint aquestes com l'expressió d'un poble que vol consolidar-se com un referent al Camp de Tarragona.

També són una mostra de la rica i fructífera varietat d'associacions, entitats i clubs del municipi que participen en aquestes jornades; a les quals haig d'agrair també el seu esforç, igual que als veïns i veïnes que participaran activament aquestes jornades.

Però més enllà d'aquests dies, Els Pallaresos obre les portes a tot aquell que ens vulgui visitar. No som sol modernisme, sinó també naturalesa, tradicions, gastronomia i comerços. Benvinguts, benvingudes, i gaudixin!

Samuel Urbano Botella

Regidor de Cultura i Patrimoni, Sanitat, Participació ciutadana i Joventut

4 ·DIVENDRES· novembre

19.30 h, Centre Jujol. Sala Noble. Presentació de les II Jornades de Divulgació Històrica Modernista ‘Els Pallaresos 1900’. Presentació de les jornades i del programa d'actes del cap de setmana. En aquest acte, i en primícia, es presentarà també el reportatge ‘Els Pallaresos del 1918’, que s’ha rodat per donar a conèixer les jornades d’enguany.

20.00 h, Centre Jujol. Sala Noble. Presentació del joc ‘El Tresor de Jujol’. Presentació de la ruta de geocerca que es podrà fer, com a novetat, aquestes Jornades.

20.15 h, Centre Jujol. Sala Noble. Presentació del dolç de les Jornades, la ‘Teresina’. Aquest dolç, una creació del pastisser Anton López, és una pasta seca a l'estil de les que es feien a principis del segle XX, amb un delicat sabor a taronges fresques. Ha estat batejat amb el nom de ‘Teresina’, en homenatge a la dona del genial arquitecte Josep Maria Jujol, Teresa Gibert.

On trobar-lo: al Forn de Pa Anton, dels Pallaresos, a partir del cap de setmana de les Jornades.

20.30 h, Centre Jujol. Sala Noble. Inauguració de l'exposició ‘Els Pallaresos 1918, retrospectiva fotogràfica’, del fotògraf Francesc Sech.

20.30 h, Centre Jujol. Sala Noble. Inauguració del primer espai expositiu ‘Jujol Inèdit’: Dibuixos inèdits de gran format.

Organitza: Arxiu Jujol

21 h, plaça de l'Era. Inauguració de la il·luminació de l'Àngel Custodi i de la torre de Casa Bofarull, amb motiu de la seva declaració com a Bé Cultural d'Interès Nacional.

21.30 h, plaça de l'Era. Restaurant La Rosa dels Vents. Sopar modernista ‘Els Pallaresos 1900’. Estrenem enguany les Jornades amb un sopar de gala ambientat en l'any 1920, amenitzat pel duet La veu humana. *És obligatori anar recreat d'època per poder-hi assistir. Places limitades.*

Preu: 30 € (tiquets disponibles a l'Ajuntament fins a esgotar existències)

·JOC DE GEOCERCA· El tresor de Jujol

Aquesta edició de les Jornades Modernistes ‘Els Pallaresos 1900’, com a novetat, s’ofereix una ruta de geocerca per a descobrir el patrimoni de Jujol d’una forma diferent!

Aquests són els passos a seguir:

1. Registra't a www.geocatching.com
2. Baixa l'app *Adventure Lab*®
3. Busca l'aventura *‘L'Enigma de Jujol’*
4. Comença a jugar!

Trobaràs 5 etapes virtuals i, un cop completada la pregunta que trobaràs a cadascuna d'elles, podràs anar a l'última, al món real!

Adventure Lab® és una marca registrada de Groundspeak, Inc. DBA Geocaching. Google Play i el logotip de Google Play són marques comercials de Google LLC. App Store® i el logotip d'App Store® són marques comercials d'Apple Inc.

5 ·DISSABTE· novembre

·EXPOSICIONS·

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, Centre Jujol. Sala Noble. Reportatge ‘Els Pallaresos del 1918’. Projectió de la peça documental rodada durant la primera edició de les Jornades Modernistes, l'any 2021.

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, Centre Jujol. Sala Noble. Els Pallaresos 1918, retrospectiva fotogràfica. Exposició fotogràfica del fotògraf Francesc Sech, que ens transporta novament als moments i a les imatges més delicades de les Jornades Modernistes de l'any passat.

Organitza: Ajuntament dels Pallaresos

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, Centre Jujol. Sala Noble. Jujol Inèdit 1: ‘Dibuixos inèdits de gran format’. Primer espai expositiu sobre el Jujol més desconegut. Es tracta d’una petita mostra de dibuixos de gran format de l’arquitecte Jujol, desconeguts per la majoria del públic.

Organitza: Arxiu Jujol

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, Centre Jujol. Vestíbul. Els Balls de Diables a principis del segle XX. Els Pallaresos: de la forja als ceptrots. A principis del segle XX els balls de diables participen en les festes majors, la processó del Corpus i Carnaval. En aquesta petita exposició podrem contemplar alguns ceptrots inspirats en el treball de forja utilitzat en el Modernisme per a l’elaboració d’elements arquitectònics

de gran vàlua. Tanmateix, se us convida a passejar i descobrir a través d’una ruta pel poble diversos exemples d’ús de la forja d’aquella època.

Organitza: Ball de Diables dels Pallaresos

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, plaça de l'Era. Local social Penya Barça dels Pallaresos. Jujol Inèdit 2: ‘Elements redescoberts del Teatre Metropol’. Segon espai expositiu sobre el Jujol més desconegut. Una petita mostra d’alguns elements desapareguts de l’antic Teatre Metropol de Tarragona, desconeguts per la majoria del públic.

Organitza: Penya Barça dels Pallaresos

11.30 h, plaça de l'Església, 4. Ca l'Andreu. Inauguració de l'espai expositiu ‘Ca l'Andreu. Una reforma Modernista de 1920’. A la vegada, en el vestíbul de la casa, es farà la presentació del curt ‘Una visió a l’antiga de Ca l’Andreu’, que ens mostrarà totes les petites petjades jujolianes que el genial arquitecte va deixar en aquesta casa del segle XVI durant les reformes començades l’any 1920 i allargades fins a l’any 1940.

Organitza: Ajuntament dels Pallaresos amb la col·laboració de la família Fortuny

D'11.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, plaça de l'Església, 4. Ca l'Andreu. **Jujol Inèdit 3: Pinzellades desconegudes del desaparegut edifici del Col·legi del Sagrat Cor de Tarragona'.** Tercer espai expositiu sobre el Jujol més desconegut. Una petita mostra d'alguns elements de l'antic Col·legi del Sagrat Cor de Tarragona, obra de l'arquitecte Jujol, desconeguts per la majoria del públic.

Organitza: Ajuntament dels Pallaresos amb la col·laboració de la família Fortuny

·VISITES GUIADES·

11, 13, 17 i 19 h, des del Centre Jujol. **Jujol i Els Pallaresos.** Punt de sortida per les visites guiades per conèixer tot el llegat de l'arquitecte al poble dels Pallaresos. *Recorregut: Centre Jujol, Església Parroquial, Ca l'Andreu i Casa Bofarull.*

Organitza: Guies Camins km0

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

13.30 i 18 h, Casa Bofarull. **Casa Bofarull i els Bofarull.** Visita a la Casa Bofarull, una casa pairal anterior del segle XIV i que va ser reformada per l'arquitecte Josep Maria Jujol entre els anys 1914 i 1930.

Organitza: Casa Bofarull

Preu: 5 € (inscripció prèvia a la Casa)

·MERCATS·

De 10.30 a 20 h, carrer Nou, carrer Mestre Gols, plaça de l'Església i carrer Raval. **Mercat Modernista.** Al llarg del recorregut trobarem una sèrie de paradetes recreades de l'època, on podrem adquirir productes de consum: embotits, formatges, begudes, herbes naturals... i espectacles de carrer per amenitzar-ho.

De 10.30 a 14.30 h i de 16.30 a 20 h, carrer Major. **Mercat d'Antiquaris.** Al llarg del recorregut trobarem una sèrie de paradetes, on podrem contemplar i adquirir objectes històrics de l'època: ceràmica, vitralls, estris... així com d'alguns artesans que ens recorden aquella època.

De 10.30 a 14.30 h i de 16.30 a 20 h, carrer Raval i carrer Barcelona. **Mercat d'Entitats.** Al llarg del recorregut trobarem una sèrie d'estands, on diferents Ajuntaments i Associacions podran donar a conèixer el seu patrimoni modernista i la difusió que en fan d'ell.

·JUGANT COM L'ANY 1920·

D'11 a 14 h i de 17 a 20 h, carrer Barcelona. **Espai lúdic creat per Ludiespai,** per jugar els infants amb jocs tradicionals de fusta tal com es jugava a principis del s. XX.

D'11 a 14 h i de 17 a 20 h, Espai la Cabina. **Espai lúdic creat per Ass.Mercat.M,** per jugar els infants amb jocs tradicionals de fusta tal com es jugava a principis del s. XX.

Jocs que molts d'ells han arribat els nostres dies i que ara els tornarem a recuperar en la memòria.

·PASSACARRERS·

10.30 i 16.30 h, des del Centre Jujol. **Passacarrer modernista.** Passejada de personatges vestits d'època pels carrers principals engalanats del poble, acompanyats pels Gegants dels Pallaresos. *Recorregut: del Centre Jujol a la plaça de l'Era.*

·ELS PALLARESOS REVIU 1920·

D'11 a 14 h i de 17 a 19 h, carrer Nou, carrer Major i carrer del Pou. **Caricaturistes.** Al llarg del dia i en un entorn d'època, els caricaturistes noucentistes Hugo i Miguel estaran al vostre servei per qui es vulgui immortalitzar en l'any 1920.

D'11.30 a 14 h i de 17.30 a 19.30 h, carrer Nou, carrer Major, plaça de l'Església, carrer Raval i carrer Barcelona. **Personatges d'època al carrer.** En alguns dels carrers més populars del poble els visitants interactuaran amb alguns personatges d'època, com la Clara, l'Agustí o l'Elisabet, que ens explicaran les seves històries.

Organitza: Ass. Experiències i Històries Culturals

D'11.30 a 14.30 h i de 17 a 20 h, carrer Major. **L'estudi fotogràfic noucentista 'Els Retratistes' by Volcano** ens oferiran l'oportunitat de fotografiar-nos a l'estil de principis del segle XX, amb tota l'ambientació necessària per semblar d'època.

D'11.30 a 14 h i de 17.30 a 19.30 h, carrer Nou, carrer Alt, carrer Major, plaça de l'Església, carrer Raval i carrer Barcelona. **'Les Sufragistes'.** En alguns dels carrers més concorreguts del poble poden haver-hi manifestacions reivindicatives de dones provinents d'arreu del país per reclamar el dret de la dona a votar. Així ho van aconseguir a Anglaterra l'any 1918 i així ho han aconseguit enguany, l'any 1920. Us convidem a participar-hi, en clau divertida, tant si esteu a favor o en contra de 'Les Sufragistes'.

Organitza: Teatre Social '+ A prop'

De 12 a 13 h, carrer Major. **Safareig.** Escenificació de la vida quotidiana de 1920 a l'hora de fer safareig d'un grup de dones en els rentadors privats de les senyores Bofarull.

Organitza: Ass. Afer de la Dona

De 12 a 14 h i de 17.30 a 18.30 h, carrer Alt. **Vida quotidiana.** Escenificació de la vida quotidiana de 1920 en un dels carrers més pintorescos del poble dels Pallaresos.

Organitza: Veïns del carrer Alt

12.30 h, Església de Sant Salvador. **Un casament de l'any 1920.** L'octubre de 1920 va haver-hi als Pallaresos una boda molt important, celebrant-se el convit a Casa Bofarull. Enguany recrearem una boda de 1920 tal com podia ser en aquella època.

·TALLERS DIDÀCTICS·

11.30, 13, 17.30 i 19 h, plaça de l'Era. Espai A. **Trencadís.** Amb Trencadís Barcelona tothom que vulgui podrà fer un petit trencadís seguint la tècnica d'en Jujol, que sse n'emportarà a casa al finalitzar en taller.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

11.30 i 13 h, plaça de l'Era. Espai C. **Retallades modernistes.** Amb Camins Km0 tota la canalla que vulgui podrà participar en aquest taller on podrem fer les nostres retallades modernistes i estampar-les.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

12 i 18 h, plaça de l'Era. Espai B. **Ceràmica.** Amb la Mercè López de Mardefang i la Sonia Martínez d'Ambart podrem fer un tast amb el torn tradicional i realitzarem una peça amb una tècnica decorativa ceràmica. No us ho podreu perdre conèixer aquest ofici.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

13 h, plaça de l'Era. Espai A. **Escriptura amb ploma.** Amb Duellum tothom que vulgui, petits o grans, podrà participar en aquest enriquidor taller on coneixerem com era l'escriptura de l'època i amb què s'escrivia.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

13 h, plaça de l'Era. Espai B. **Vitralls.** Amb la Dolors Lafuente tothom que vulgui podrà participar en aquest taller on coneixerem les

tècniques de la realització de vitralls al llarg de la història.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

17.30 h, plaça de l'Era. Espai C. **Titelles.** Amb el Joan Reverté i la Companyia de Titelles L'Invisible, tothom que vulgui podrà participar en aquest taller on aprendrem a fabricar els nostres propis titelles.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

·TALLERS AMB RECREACIÓ DIDÀCTICA·

D'11.30 a 14 h i de 17.30 a 18.30 h, plaça de l'Era. **La petanca a principis del segle XX.** Coneixerem la història del popular joc de la petanca i podrem jugar com es jugava i com es continua jugant en l'actualitat.

Organitza: Associació de Petanca dels Pallaresos

11.30 i 18.30 h, plaça de l'Era. **Bartitsu.** Podrem conèixer el Bartitsu, un art marcial de defensa personal desenvolupat originàriament a Anglaterra a finals del segle XIX i principis del segle XX. El 1901 va ser immortalitzat per Arthur Conan Doyle, autor de 'Les aventures de Sherlock Holmes'.

Organitza: Club de karate Yondan Dojo dels Pallaresos

12.30 h, Casa Bofarull. **La moda femenina a principis del segle XX.**

Amb la col·laboració de la modista Ana de la Cruz coneixerem com era la roba que lluien les dones de principis de segle. Una experiència que us anima a participar vestint d'època en les properes Jornades.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

13.30 h, Casa Bofarull. **La cuina de 1920.** De la mà de la Ivet Torres, podrem redescobrir la tradició de fer una de les postres més populars del moment, el menjablanc.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

13.30 h, Casa Bofarull. **Els barrets d'home a principis del segle XX.**

Amb el Felix Goggles de l'Associació Retrofuturista Nautilus de Barcelona podrem conèixer l'evolució dels barrets d'home i els diferents models que es portaven en funció de la classe social del propietari.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

17.30 h, Casa Bofarull. **Els secrets mortals de la bellesa i la moda de l'època.** Amb l'Eduard Mora i el Francisco Campos, membres de l'Associació Retrofuturista Nautilus de Barcelona podrem conèixer fins on era capaç la dona de posar en perill la seva salut per seguir els cànons imposats de la bellesa de l'època.

17.30 h, plaça de l'Era. **Duels d'honor a principis del segle XX.** Amb l'Associació Duellum, tothom que vulgui podrà participar en aquest interessant taller que de manera didàctica i participativa ens explicarà com era un duel a pistola

o a espasa per defensar l'honor, tan important en aquells moments històrics.

·TALLERS AMB DEGUSTACIÓ DIDÀCTICA·

11.30, 13, 17.30 i 19 h, Casa Bofarull. **Degustació de Vermut.**

Amb la Casa Vermouth Padró podrem conèixer la història del Vermut, una beguda que remunta el seu origen com a tal aperitiu l'any 1838 a Itàlia. Coneixerem una part del seu secret d'elaboració i farem un petit tast de les varietats més reconegudes de la casa.

Preu: 3 € (bescanviables a la botiga de Vermuth Padró, inscripcions al Punt d'Informació)

11.30, 13, 17.30 i 19 h, Sala Parroquial. **Degustació de Vins D.O. Tarragona.** Amb un tast degustació a càrrec d'alguns cellers de la D.O. Tarragona podrem conèixer la història dels principals vins del Camp de Tarragona, tan rellevants ja a principis de segle XX.

Preu: 6 € (inscripcions al Punt d'Informació)

12.30 i 18 h, Casa Bofarull. **Degustació de Vins i Caves Vives Ambròs.** Amb la Bodega Vives Ambròs, coneixerem alguns dels caldos més saborosos d'aquest celler ubicat ben a prop del Santuari de la Mare de Déu de Montserrat de Montferri, obre de Jujol i que enguany ha volgut col·laborar amb les Jornades donant a conèixer una mica més els grans vins i caves de l'Alt Camp.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

Espais de les jornades

- 1 Plaça de l'Era
  - 2 Plaça de l'Església
  - 3 Plaça de la Cabina
  - 4 Plaça de la Font
  - 5 Ca l'Andreu
  - 6 Casa Bofarull
  - 7 Pati de la Casa Bofarull
  - 8 Centre Jujol
  - 9 Església de St Salvador
  - 10 Casa Parroquial
- **Espai lúdic**
- **Informació i reserva d'entrades**
- **Aparcaments habilitats**

Restauració

- 1 *Forn Anton*
- 2 *Restaurant Boada*
- 3 *Taverna Gallega*
- 4 *Pizzeria
Al Conductu*
- 5 *Ca Pallarès*
- 6 *Casa Vermouth
Padró*
- 7 *Restaurant
La Rosa dels Vents*
- 8 *Cafè Major 1886*
- 9 *El Cafè dels
Gegants*
- 10 *Kesse Cerveses*
- 11 *Tasca
A Cau d'Orella*

·ESPECTACLES I MÚSICA EN VIU·

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, carrers dels Pallaresos. **La Kobla d'en Taudell.** Al llarg del dia i en diferents passes, el grup La Kobla d'en Taudell ens ambientarà els carrers del poble amb la seva música.

De 11.30 a 14.30 h i de 17 a 19.30 h, plaça de la Font. **Pianolista Josep Domènech.** El més important pianolista del nostre país, Josep Domènech, ens oferirà una classe magistral sobre la història de la pianola mentre toca algunes de les peces més populars de l'època. Una oportunitat per fer una balladeta modernista.

12 h, pati Casa Bofarull. **Teatre de Titelles.** Amb el Joan Reverté i la Companyia de Titelles L'Invisible tothom que vulgui podrà gaudir de la popular obra 'La rateta que escombrava l'escaleta'. Una obra entranyable i amb un alt contingut moral que ben segur farà les delícies de petits i grans.

12 h, plaça de l'Església. **Màgia al carrer.** Amb la col·laboració de Vins Padró enguany comptarem amb la presència del Mag Jordi Caps, professor de l'escola de màgia del mag Lari, assessor del mag Pop i 'Pase de Oro' a Got Talent España. Un mag modern en un món modernista que ens sorprendrà.

12.30 i 18 h, plaça de la Font. **Desfilada de moda modernista** comentada a càrrec de l'Associació Cultural de Recreació Històrica Modernista 'Llum i Color del 900'. Vine i participa en la desfilada.

13.30 h, Església de Sant Salvador. **Petit concert coral** a càrrec dels estudiants de música de l'Escola Lautaro dels Pallaresos, en un espai tranquil i acollidor com és l'Església.

17.30 h, Església de Sant Salvador. **Concert 'Encís del Modernisme'** a càrrec de l'Orfeó Reusenc dirigit pel mestre Emilio Sanz que ens oferirà obres corals de principis del segle XX.

17.30 h, pati Casa Bofarull. **Contacontes musicalitzat** a càrrec dels alumnes més petits de l'Escola de música Lautaro dels Pallaresos. Un petit divertiment per petits i grans.

18.30 h, Centre Jujol. **Projeccions de postals i imatges musicalitzades** pels alumnes de l'Escola de música Lautaro dels Pallaresos. Una participació original dels nostres joves músics del poble.

19 h, pati Casa Bofarull. **Concert a càrrec de la Cobla Reus Jove** dirigida pel mestre Eduard Sendra, amb motiu del 50è aniversari del compositor Josep Gols (1870-1938), fill dels Pallaresos, que ho celebrà l'any 1920. Una passejada musical de música catalana i dels balls de moda d'època amb música de Gols i dels seus coetanis.

6 ·DIUMENGE· novembre

·EXPOSICIONS·

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, Centre Jujol. Sala Noble. **Reportatge 'Els Pallaresos del 1918'.** Projectió de la peça documental rodada durant la primera edició de les Jornades Modernistes, l'any 2021.

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, Centre Jujol. Sala Noble. **Els Pallaresos 1918, retrospectiva fotogràfica.** Exposició fotogràfica del fotògraf Francesc Sech que ens transporta novament als moments i a les imatges més delicades de les Jornades Modernistes de l'any passat.

Organitza: Ajuntament dels Pallaresos

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, Centre Jujol. Sala Noble. **Jujol Inèdit 1: 'Dibuixos inèdits de gran format'.** Primer espai expositiu sobre el Jujol més desconegut. Es tracta d'una petita mostra de dibuixos de gran format de l'arquitecte Jujol, desconeguts per la majoria del públic.

Organitza: Arxiu Jujol

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, Centre Jujol. Vestíbul. **Els Balls de Diables a principis del segle XX. Els Pallaresos: de la forja als ceptrots.** A principis del segle XX els balls de diables participen en les festes majors, la processó del Corpus i Carnaval. En aquesta petita exposició podrem contemplar alguns ceptrots inspirats en el treball de forja utilitzat en el Modernisme per a l'elaboració d'elements arquitectònics

de gran vàlua. Tanmateix, se us convida a passejar i descobrir a través d'una ruta pel poble diversos exemples d'ús de la forja d'aquella època.

Organitza: Ball de Diables dels Pallaresos

De 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, plaça de l'Era. Local social Penya Barça dels Pallaresos. **Jujol Inèdit 2: 'Elements redescoberts del Teatre Metropol'.** Segon espai expositiu sobre el Jujol més desconegut. Una petita mostra d'alguns elements desapareguts de l'antic Teatre Metropol de Tarragona, desconeguts per la majoria del públic.

Organitza: Penya Barça dels Pallaresos

De 11.30 a 14 h i de 16.30 a 20 h, plaça de l'Església, 4. Ca l'Andreu. **Jujol Inèdit 3: Pinzellades desconegudes del desaparegut edifici del Col·legi del Sagrat Cor de Tarragona'.** Tercer espai expositiu sobre el Jujol més desconegut. Una petita mostra d'alguns elements de l'antic Col·legi del Sagrat Cor de Tarragona, obra de l'arquitecte Jujol, desconeguts per la majoria del públic. Tanmateix, es podrà veure l'espai '**Ca l'Andreu, una reforma modernista de 1920**' així com el curt 'Una visió a l'antiga de Ca l'Andreu'. Un curt que ens mostrarà totes les petites petjades jujolianes que el genial arquitecte va deixar en aquesta casa del segle XVI durant les reformes començades l'any 1920 i allargades fins a l'any 1940.

Organitza: Ajuntament dels Pallaresos amb la col·laboració de la família Fortuny

·VISITES GUIADES·

11, 13, 17 i 19 h, des del Centre Jujol. **Jujol i Els Pallaresos**. Punt de sortida per les visites guiades per conèixer tot el llegat de l'arquitecte al poble dels Pallaresos. *Recorregut: Centre Jujol, Església Parroquial, Ca l'Andreu i Casa Bofarull.*

Organitza: Guies Camins km0

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

13.30 i 18 h, Casa Bofarull. **Casa Bofarull i els Bofarull**. Visita a la Casa Bofarull, una casa pairal anterior del segle XIV i que va ser reformada per l'arquitecte Josep Maria Jujol entre els anys 1914 i 1930.

Organitza: Casa Bofarull

Preu: 5 € (inscripció prèvia a la Casa)

·MERCATS·

De 10.30 a 20 h, carrer Nou, carrer Mestre Gols, plaça de l'Església i carrer Raval. **Mercat Modernista**.

Al llarg del recorregut trobarem una sèrie de paradetes recreades de l'època, on podrem adquirir productes de consum: embotits, formatges, begudes, herbes naturals... i espectacles de carrer per amenitzar-ho.

De 10.30 a 14.30 i de 16.30 a 20 h, carrer Major. **Mercat d'Antiquaris**.

Al llarg del recorregut trobarem una sèrie de paradetes, on podrem contemplar i adquirir objectes històrics de l'època: ceràmica, vitralls, estris... així com d'alguns artesans que ens recorden aquella època.

De 10.30 a 14.30 h i de 16.30 a 20 h, carrer Raval i carrer Barcelona. **Mercat d'Entitats**.

Al llarg del recorregut trobarem una sèrie d'estands, on diferents Ajuntaments i Associacions podran donar a conèixer el seu patrimoni modernista i la difusió que en fan d'ell.

·JUGANT COM L'ANY 1920·

D'11 a 14 h i de 17 a 20 h, Carrer Barcelona. **Espai lúdic creat per Ludiespai**, per jugar els infants amb jocs tradicionals de fusta tal com es jugava a principis del s. XX.

D'11 a 14 h i de 17 a 20 h, Espai la Cabina. **Espai lúdic creat per Ass.Mercat.M**, per jugar els infants amb jocs tradicionals de fusta tal com es jugava a principis del s. XX. Jocs que molts d'ells han arribat els nostres dies i que ara els tornarem a recuperar en la memòria.

·PASSACARRERS·

10.30 i 16.30 h, des del Centre Jujol. **Passacarrer modernista**. Passejada de personatges vestits d'època pels carrers principals engalanats del poble, acompanyats pels Gegants dels Pallaresos. *Recorregut: del Centre Jujol a la plaça de l'Era.*

·ELS PALLARESOS REVIU 1920·

D'11 a 14 h i de 17 a 19 h, carrer Nou, carrer Major i carrer del Pou. **Caricaturistes**. Al llarg del dia i en un entorn d'època, els caricaturistes noucentistes Hugo i Miguel estaran al vostre servei per qui es vulgui immortalitzar en l'any 1920.

D'11.30 a 14 h i de 17.30 a 19.30 h, carrer Nou, carrer Major, plaça de l'Església, carrer Raval i carrer Barcelona. **Personatges d'època al carrer**. En alguns dels carrers més populars del poble els visitants interactuaran amb alguns personatges d'època, com la Clara, l'Agustí o l'Elisabet, que ens explicaran les seves històries.

Organitza: Ass. Experiències i Històries Culturals

D'11.30 a 14.30 h i de 17 a 20 h, carrer Major. **L'estudi fotogràfic noucentista 'Els Retratistes' by Volcano** ens oferiran l'oportunitat de fotografiar-nos a l'estil de principis del segle XX, amb tota l'ambientació necessària per semblar d'època.

D'11.30 a 13 h i de 17.30 a 19.30 h, carrer Nou, carrer Alt, carrer Major, plaça de l'Església, carrer Raval i carrer Barcelona. **'Les Sufragistes'**. En alguns dels carrers més concorreguts del poble poden haver-hi manifestacions reivindicatives de dones provinents d'arreu del país per reclamar el dret de la dona a votar. Així ho van aconseguir a Anglaterra l'any 1918 i així ho han aconseguit als EUA enguany, l'any 1920. Us

convidem a participar-hi, en clau divertida, tant si esteu a favor o en contra de 'Les Sufragistes'.

Organitza: Teatre Social '+ A prop'

De 12 a 13 h, carrer Major. **Safareig**. Escenificació de la vida quotidiana de 1920 a l'hora de fer safareig d'un grup de dones en els rentadors privats de les senyores Bofarull.

Organitza: Ass. Afer de la Dona

De 12 a 14 h i de 17.30 a 18.30 h, carrer Alt. **Vida quotidiana**. Escenificació de la vida quotidiana de 1920 en un dels carrers més pintorescos del poble dels Pallaresos.

Organitza: Veïns del carrer Alt

12 h, Església de Sant Salvador. **Un casament de l'any 1920**. L'octubre de 1920 va haver-hi als Pallaresos una boda molt important, celebrant-se el convit a Casa Bofarull. Enguany recrearem una boda de 1920 tal com podia ser en aquella època. Us convidem a participar-hi.

13.30 h, plaça de la Font. **Miting final de 'Les Sufragistes'** amb la participació estel·lar de la mítica i revolucionària americana Maggi Smith. Us convidem a participar-hi.

Organitza: Teatre Social '+ A prop'

·TALLERS DIDÀCTICS·

11.30, 13, 17.30 i 19 h, plaça de l'Era. Espai A. **Trencadís**. Amb Trencadís AFA Sant Sebastià tothom que vulgui podrà fer un petit trencadís seguint la tècnica d'en Jujol, que se'l podrà emportar a casa en finalitzar el taller.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

11.30 h, plaça de l'Era. Espai C. **Titelles.** Amb el Joan Reverté i la Companyia de Titelles L'Invisible, tothom que vulgui podrà participar en aquest taller, on aprendrem a fabricar els nostres propis titelles.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

12 h, plaça de l'Era. Espai B. **Vitralls.** Amb la Dolors Lafuente tothom que vulgui podrà participar en aquest taller on coneixerem les tècniques de la realització de vitralls al llarg de la història.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

13 i 17.30 h, plaça de l'Era. Espai C. **Retallades modernistes.** Amb Camins Km0 tota la canalla que vulgui podrà participar en aquest taller on podrem fer les nostres retallades modernistes i estampar-les.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

13 i 17.30 h, plaça de l'Era. Espai B. **Ceràmica.** Amb la Mercè López de Mardefang i la Sonia Martínez d'Ambart podrem fer un tast amb el torn tradicional i realitzarem una peça amb una tècnica decorativa ceràmica. No us ho podreu perdre conèixer aquest ofici.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

13.30 h, plaça de l'Era. Espai A. **Esriptura amb ploma.** Amb Duellum tothom que vulgui, petits o grans, podrà participar en aquest enriquidor taller on coneixerem com era l'escriptura de l'època i amb què s'escrivia.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia

obligatòria al Punt d'Informació

·TALLERS AMB RECREACIÓ DIDÀCTICA·

D'11.30 a 14 h i de 17.30 a 18.30 h, plaça de l'Era. **La petanca a principis del segle XX.** Coneixerem la història del popular joc de la petanca i podrem jugar com es jugava i com es continua jugant en l'actualitat.

Organitza: Associació de Petanca dels Pallaresos

11.30 h, Casa Bofarull. **La cuina de 1920.** De la mà de la Ivet Torres, podrem redescobrir la tradició de fer una de les postres més populars del moment, el menjablanc.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

12.30 h, Casa Bofarull. **La música enregistrada a principis del segle XX.** Amb l'historiador Iván Anaya, de l'Associació Retrofuturista Nautilus de Barcelona, podrem conèixer l'origen i el desenvolupament de la música enregistrada a principis del segle XX així com l'evolució dels aparells per reproduir-la. Tanmateix, podrem gaudir d'una petita mostra de diferents aparells d'època.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

12.30 i 17.30 h, plaça de l'Era. **Duels d'honor a principis del segle XX.** Amb l'Associació Duellum, tothom que vulgui podrà participar en aquest interessant taller que de manera didàctica i participativa ens explicarà com era un duel a pistola o a espasa per defensar l'honor, tan important en aquells moments històrics.

13.30 h, plaça de l'Era. **Bartitsu.** Podrem conèixer el Bartitsu, un art marcial de defensa personal desenvolupat originàriament a Anglaterra a finals del segle XIX i principis del segle XX. El 1901 va ser immortalitzat per Arthur Conan Doyle, autor de 'Les aventures de Sherlock Holmes'.

Organitza: Club de karate Yondan Dojo dels Pallaresos

17.30 h, Casa Bofarull. **La moda femenina a principis del segle XX.** Amb la col·laboració de la modista Ana de la Cruz coneixerem com era la roba que lluien les dones de principis de segle. Una experiència que us anima a participar vestint d'època en les properes Jornades.

Preu: gratuït, amb inscripció prèvia obligatòria al Punt d'Informació

·TALLERS AMB DEGUSTACIÓ DIDÀCTICA·

11.30, 13, 17.30 i 19 h, Casa Bofarull. **Degustació de Vermut.** Amb la Casa Vermouth Padró podrem conèixer la història del Vermut, una beguda que remunta el seu origen com a tal aperitiu l'any 1838 a Itàlia. Coneixerem una part del seu secret d'elaboració i farem un petit tast de les varietats més reconegudes de la casa.

Preu: 3 € (bescanviabls a la botiga de Vermuth Padró, inscripcions al Punt d'Informació)

11.30, 13, 17.30 i 19 h, Sala Parroquial. **Degustació de Cervesa.** Un tast i degustació a càrrec de Kesse Cervesa Artesana, de Tarragona, on podrem conèixer la història de la cervesa i provar les seves cinc varietats que en aquesta edició ens presenten. Tot un mar de sabors i novetat en aquesta segona edició de les Jornades.

Preu: 5 € (inscripcions al Punt d'Informació)

·ESPECTACLES I MÚSICA EN VIU·

12 h, plaça de l'Església. **Màgia al carrer.** Amb la col·laboració de Vins Padró enguany comptarem amb la presència del Mag Jordi Caps, professor de l'escola de màgia del mag Lari, assessor del mag Pop i 'Pase de Oro' a Got Talent España. Un mag modern en un món modernista que ens sorprendrà.

12 h, pati Casa Bofarull. **Contacontes musicalitzat** a càrrec dels alumnes més petits de l'Escola de música Lautaro dels Pallaresos. Un petit divertiment per petits i grans.

13 h, plaça de la Font. **Concert de carrer** a càrrec del grup La Kobla d'en Taudell, on ens faran ballar amb la música més popular del moment i tocada amb instruments tradicionals. No hi podeu faltar.

13 h, Església de Sant Salvador. **Petit concert coral** a càrrec dels estudiants de música de l'Escola Lautaro dels Pallaresos, en un espai tranquil i acollidor com és l'Església.

17.30 h, pati Casa Bofarull. 'Llegim el Teatre' ens presenta la lectura de l'obra de teatre 'La senyora Florentina i el seu amor Homer' de Mercè Rodoreda. Una història d'amistat i de solidaritat entre dones, a la Barcelona de 1914.

Organitza: Club de lectura dels Pallaresos

18 h, plaça de la Cabina. Concert de carrer a càrrec del grup La Kobla d'en Taudell, on continuarem ballant amb la música més popular del moment i tocada amb instruments tradicionals, per si no n'hem tingut prou amb el primer concert.

18 h, Centre Jujol. Projeccions de postals e imatges musicalitzades pels alumnes de l'Escola de música Lautaro dels Pallaresos. Una participació original dels nostres joves músics del poble.

19 h, pati Casa Bofarull. 'Camins amb nom de dona: Històries de Dones Modernistes'. Concert a càrrec del duet La veu humana. Gran part del camí cap a la igualtat de gènere que hem emprès en el segle XXI neix a l'Era Moderna. Les dones a finals del XIX i principis del XX, començaven a reclamar els seus drets per iniciativa pròpia. Us proposem un espectacle on escoltarem històries de dones a través de cançons escrites per elles i també per ells i fins i tot algun poema en forma de retrat.

·EN CAS DE PLUJA·

Se suspendran els actes que es realitzin a l'aire lliure.

19 ·DISSABTE· novembre

8.30 h, des del Centre Jujol. Ruta Jujol del Tarragonès. Com a remat de les II Jornades Modernistes 'Els Pallaresos 1900' s'organitzarà una ruta per camins i boscos del Tarragonès interior per enllaçar dues de les més emblemàtiques obres de l'arquitecte Josep Maria Jujol i Gibert (1879-1949), Casa Bofarull dels Pallaresos i el Temple del Sagrat Cor de Vistabella. Seran 11 km d'anada i tornada on es podrà gaudir dels camps tranquils del Camp de Tarragona.

Organitza: Club Excursionista Sense Fronteres dels Pallaresos

Preu: 3 € (inscripcions a cesensefronteres@gmail.com)

·COL·LABORADORS·

Arxiu Jujol • Associació de Jubilats dels Pallaresos
Associació Afer de la Dona • Biblioteca Municipal Mercè Rodoreda
Casa Andreu Fortuny • Casa Bofarull • Club Excursionista Sense Fronteres
dels Pallaresos • Diari Digital Tots21 • Forn Anton dels Pallaresos
Universitat Rovira i Virgili • Veïns Carrer Alt

·PARTICIPANTS·

AFA Sant Sebastià • Associació Duellum dels Pallaresos
Assoc. Futbol Sala dels Pallaresos • Ass. Experiències i Històries Culturals
Club Petanca dels Pallaresos • Club de Lectura dels Pallaresos
Club Judo Els Pallaresos • Colla • Diables dels Pallaresos • Colla Gegantera
dels Pallaresos • Escola de música Lautaro • Penya Nàstic dels Pallaresos
Penya Barça dels Pallaresos • Yondan Dojo Karate Kyokushin Els Pallaresos

Ana de la Cruz & Company • Associació Retrofuturista Nautilus
Ass. Modernista Llum i Color del 900 • Grup The Chamaleons Gang
Companyia de Titelles L'Invisible • Mag Jordi Caps • Modernistes de Badalona
Teatre Bravium de Reus • Teatre Social '+ A prop'

Ambart • Ass. Medieval de Tarragona • Atelier LaFuente • Grup Camins Km0
La kobla d'en Taudell • Ludiespai • Mardefang • Trencadís Barcelona

Bodega Vives Ambrós • Casa Vermouth Padró • Kesse Cervesa Artesana
Vins D.O. Tarragona • Vins de Muller

Cobla Reus Jove • Duet 'La Veu Humana' • Orfeó Reusenc
Paradistes Mercat Modernista • Paradistes Mercat Antiquaris
Paradistes Mercat d'Entitats Modernistes

·ORGANITZACIÓ·

·Ajuntament dels·

Pallaresos

Regidoria de Cultura

·PATROCINADOR·

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

pallaresos1900.cat